

İmansız ölmenin 2 sebebi

Çok mühim olan uzun bir hadîs-i şerifin meâli şu şekilde:

Abdullah bin Ebî Evfâ (r.a.) anlatıyor:

Resul-i Ekrem (a.s.m.) huzurunda bulunduğumuz bir sırada ona birisi gelerek:

"Yâ Resûlâllah, ölüm döşeğinde yatan bir genç var. Kendisine, 'Lâ ilâhe illâllah, de' dendiği halde (bir türlü) bunu söyleyemiyor" dedi.

Resul-i Ekrem (a.s.m.):

"Namaz kılar mıydı?" diye sordu.

Adam:

"Evet, (kılardı)" dedi.

Bunun üzerine Resul-i Ekrem (a.s.m.) kalktı. Biz de onunla kalktık. Resul-i Ekrem gencin yanına girdi ve ona:

"'Lâ ilâhe illâllah' de" buyurdu.

"Söyleyemiyorum."

Resul-i Ekrem (a.s.m.), "Niçin?" diye sorunca, gelen adam:

"Annesine âsi idi" dedi.

Resul-i Ekrem:

"Annesi sağ mı?" diye sordu. Oradakiler:

"Evet sağdır" dediler. Resul-i Ekrem:

"çağırın gelsin" buyurdu. Onlar da kadını çağırdılar, kadın da geldi. Resul-i Ekrem kadına:

"Bu senin oğlun mudur?" diye sordu.

Kadın:

"Evet" dedi.

Resul-i Ekrem kadına:

"Bak şurada büyük bir ateş (olsa) ve 'Oğluna şefaet edersen onu bu ateşte yakmayız; fakat şefaet etmezsen bu ateşte yakarız'

deseler ne yapardın? Şefa'at eder miydin?" diye sordu.

Kadın:

"Onun şefa'atçisi ben olurdum" dedi. Resul-i Ekrem:

"O halde ondan râzı olduğuna, Allah-u Teâlâyı ve beni şâhit göster" buyurdu. Kadın:

"Allah'ım! Seni ve Resul-i Ekremi şâhit tutuyorum. Oğlumdan râzı oldum (hakkımı ona helâl ettim)" dedi.

Bunun üzerine Resul-i Ekrem (a.s.m.) hasta gence:

"'Lâ ilâhe illâllahu vahdehû lâ şerikeleh ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Resulüh' de" diye buyurdu. Hasta hemen şehâdet getirdi. Bunun üzerine Resul-i Ekrem (a.s.m.):

"Allah'a hamdolsun ki, benim vasıtam ile bu (genci) Cehennem ateşinden kurtardı" dedi. (Hadisi Taberânî ve özet olarak Ahmed bin Hanbel rivâyet etmiştir.)

İşte bu müthiş hadîs, insanın en büyük dâvâsı olan "îmanla kabre girmek" hususunda çok mühim bir ikaz niteliğinde.

Birincisi, namaz kılmamak îmansız kabre girmeye sebep olabilir.

İkincisi, anne-babanın rızâsını almamak, büyük dâvâyı kaybettirebilir.

Bu gerçeğin bizleri tir tir titretmesi lâzım. Elbette her namaz kılmayan ve ebeveynine isyan eden kişinin mutlaka îmansız gideceğini söyleyemeyiz. Ama burası korkunç bir risk sınırır. Tıpkı bu hadiste olduğu gibi, Allah bir vesile yaratıp, bizi kurtarırsa o başka...

Demek, bir ömür boyu mü'min olsanız, belki İslâm için çırpınıyor görünseniz, bu iki konuda hassasiyet olmazsa vay hâlimize...

Bu konunun önemine binâen önce namaz üzerinde duralım.

Beş vakit namazını eksiksiz kılan genç kardeşlerimizi tebrik eder, ibâdetle dâim olmalarını temenni ederiz.

Biz namazını kılamayan genç kardeşlerimizi muhatap alarak, namazın ehemmiyetini anlatan birkaç noktaya temas etmek istiyoruz.

Maksadımız genç kardeşlerimizi suçlamak değil. çünkü Allah'a giden yolda ne amansız düşmanların, ne aşılması zor engellerin ve engebelerin, ne yırtıcı çakılların ve dikenlerin olduğunu biliyorum.

Ezân-ı Muhammedî (a.s.m.) okunurken kalbinizin derinliklerinden gelen bir sesin, "Haydi abdestini al ve câmiye koş" dediğini, buna karşılık nefis ve şeytanın, kötü arkadaş ve çevrenin, bir kısım zararlı medya araçlarının, "Amaan, boş ver. Daha gençsin,

yaşlanınca kııarsın" dediğine inanıyorum. Nefis ve hevânın en olmaz işleri ezan okunurken önünüze yığıdığını, en akla gelmez düşünceleri namaz vaktinde üflediğini çok iyi biliyorum.

Bu yüzden namaz kılmayan genç kardeşlerimize anlayışla yaklaşıyorum. Ancak namazdan uzak olmayı, hoşgörülle karşılayamıyor, uyarmadan edemiyorum.

Beş vakit namazını kılamayan kardeşlerimiz, hiç değilse Cuma veya Bayram namazlarını kıılıyorlardır.

O halde öncelikle bizi namazdan alıkoyan nefsimize şunu sormalıyız:

"Biz niçin diğer namazlarımızı kıılıyoruz?"

Yüce Rabbimiz emrettiği için değil mi?

Kur'an'da buyurduğu için değil mi?

Resûlullah (a.s.m.) ümmetini Cuma'ya teşvik ettiği için değil mi?

Başka hangi gayeyle bu ibâdeti yapabiliriz?

Allah sevgisi ve korkusu, Peygamberimizin uyarıları ve şefaati, bizi Cuma namazına sevk etmiyor mu?

Cennet arzusu ve Cehennem korkusu bizi hiç değilse Cuma namazını kılmaya teşvik etmiyor mu?

İşte bizi diğer namazlara sevk eden hangi sebepler ise, aynı sebepler beş vakit namaz kılmaya da teşvik etmelidir. çünkü, aynı gerekçeler beş vakit namazda da mevcuttur.

Sözelgeşi sormalıyız kendimize:

"Biz niçin namaz kılmalıyız?"

Yüce Rabbimiz emrettiği için.

Kur'an'da buyurduğu için.

Resûlullah (a.s.m.) ümmetine namaz kılmayı emir ve teşvik ettiği için.

Allah sevgisi ve korkusu, Peygamberimizin uyarıları ve şefaati, bizi namaza sevk etmeli değil mi?

çünkü, namaz kılmayınca da mânevî bir elem ve azap, kılınca sonsuz bir saâdet ve sevinç hissediyoruz.

Cennet arzusu ve Cehennem korkusu bizi Cuma ve bayram namazlarına teşvik ettiği gibi, beş vakit namaza da teşvik etmeli.

Şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki, Rabbimizin namaz kadar ehemmiyet verdiği, ısrarla üzerinde durduğu, şiddetle emrettiği başka bir ibâdet yoktur.

O kadar ki, Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerimin tam 70 yerinde namaz kılmamız emredilmektedir. Kur'an'ın bu kadar çok emrettiği ikinci bir ibâdet yoktur.

Meselâ, Bakara Sûresinin 3. âyetinde, "namazı dosdoğru kılmak", takvâ sahibi mü'minlerin özellikleri arasında sayılmış, yine bu sûrenin 43. âyetinde "Namazı dosdoğru kılın", 45. ve 153. âyetlerinde "Sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin" buyrulmuştur.

Kimdir bu emirleri veren?

Her şeyi yaratan, her şeyin varlığını kudret elinde tutan, her şeyi idâre eden Allah'tır.

En basit bir âmirin emri karşısında hemen boyun eğen biz insanlar, Kâinâtın Yaraticısının bunca emir ve ısrarı karşısında tir tir titrememiz gerekmez mi?

Okulda öğretmenimiz, iş yerinde müdürümüz, askerde komutanımız bir iş emrettiğinde derhal yapıp, onların sevgisini ve hoşnutluğunu kazanmak isterken, nasıl olur da Rabbimizin bu emirlerine karşı ilgisiz kalabiliriz? Nasıl olur da, her şeyi elinde tutan Zât-ı Zülcelâle sanki kafa tutar gibi, sanki meydan okur gibi, sanki "Sen ne emredersen emret, benim daha önemli işlerim var" dercesine, namaz kılmadan durabiliriz?

Okunan her ezan, Allah'ın namaz emrini hatırlatan, bizi Onun huzuruna çağıran İlâhî bir dâvettir.

Düşünün bir kere:

Bizi çok sevdiğimiz bir arkadaşımız veya bir büyüğümüz veya bir devlet başkanı huzuruna çağırırsa, gitmez miyiz? Devlet başkanının sarayında bir ziyâfet olsa hiç geri durur muyuz?

Bir insan düşünün ki, "Seni şevketlü sultanım sarayına çağırıyor. İkram ve ihsanda bulunacak, takdir edip hazinesinden çok değerli hediyeler verecek" şeklinde bir çağrı alsın ve buna karşılık, "Benim işim var, gelemem" dese, buna akıllı diyebilir miyiz?

Diyelim ki, bizi Peygamberimiz (a.s.m.) huzuruna çağırıyor. O tatlı hatıralarını okuduğumuz sahabîler gibi, biz de onu göreceğiz, sohbet edeceğiz. Koşarak gitmez miyiz? İnanın, ben sürüne sürüne de olsa gider, o Yüce Nebînin elini öperim. Bırakın canlısını, mübârek kabrini ziyaret için haccetmeye güle oynaya gitmiyor muyuz?

Oysa bize namazı emreden Yüce Rabbimiz, bizim en vefakâr dostumuz, en çok derdimizi dinleyen ve çaresini bulan sevgilimiz, her saniye bizi ikram ve hediyelere boğan sultânımızdır.

O öyle yüceler yücesidir ki, üzerimizdeki ikram ve ihsanını bir an kesse, bir saniye bile yaşayamayız.

Düşünün:

Acaba gözlerimiz görmese, sıhhate kavuşmak için eğer varsa trilyonlarımızı bağışlamaz mıyız? Acaba iki elimizi veya iki ayağımızı, bütün kâinâtı verseler değişir miyiz?

Ya aklımızı? Ya rûhumuzu? Ya her biri birbirinden güzel duygularımızı herhangi bir dünya malı karşılığında satar mıyız?

İşte bize namazı emreden Rabbimiz, tüm bunları, üstelik sayısız nimet ve rızıklarla birlikte bize bağışlamıştır. Zaten Kur'an'da, "Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, gruplandırıramazsınız bile" buyuruyor.

Bizler bu sayısız nimetlerin şükrünü bile edâ edemeyiz, beş vakit namaz kılmakla.

Ama o şefkati sonsuz Rabbimiz ne yapıyor? Bir de bize Cenneti veriyor, Cehennemden kurtarıyor.

Onu râzı etmek için, ebedî azaptan kurtulup, tüm dostlarımızla Cennette sonsuz bir hayat yaşamak için namaza dört elle sarılmak, ezan okununca câmiye koşarak gitmek gerekmez mi?

Zaten Onun rızâsı için bazı namazlarımızı kılıyoruz, Onu daha fazla memnun etmek için beş vakit namazı da kılmamız icap etmez mi?

Bu saydıklarımız, Rabbimizin namaz hakkındaki emirlerinin bir kısmı. Bir de Peygamberimizi dinleyelim. Bakalım o bu hususta ne diyor?

Yüce Efendimiz, namazı, "İslâmın binâ edildiği 5 temel"den birisi olarak sayıyor.

Bunların ilki kelime-i şehâdet, ikincisi namaz, üçüncüsü oruç. Elhamdülillâh bizler, Allah'a ve resûlüne yürekten inanıyoruz. Orucumuzu da—inşallah— tutuyoruz. Peki namazımızı da kılmamız gerekmez mi? Madem bunlar İslâmın şartı ve biz Müslüman olduğumuzu söylüyoruz. En temel şartlardan birini yerine getirmeyen nasıl Müslüman olur? Yanlış anlamayın, dinden çıkar demiyorum, Müslümanlık seviyemiz nasıl olur diyorum.

Bir Türk genci İslâmı kabul eden bir Almanla evlenmiş. Eşi bakmış ki, kocasında ne namaz var, ne niyaz. Bir gün, "Sen ne biçim Müslümansın? Hiç namaz kıldığını görmüyorum. Ne câmiye gidiyorsun, ne kiliseye. Dinsiz misin nesin?" diyerek fenâ halde azarlamış. İşte bu anlamda kendimizi sorgulamalı değil miyiz?

Peygamberimiz (a.s.m.) namaza o kadar önem vermiş ki, Bedir Savaşında var olma-yok olma mücâdelesini verilirken, namazı nöbetleşe, hem de cemaatle kılmışlardır. Efendimiz, hiçbir vakit namazını terk etmemiş, ondan önemli hiçbir ibâdet kabul etmemiştir.

Yine o buyurmuştur: "Kulun ilk hesaba çekileceği ameli

namazdır." Yine demiş ki, "Kabir âhiret duraklarından bir duraktır. Kim orada hesabını kolay verirse, diğerleri de kolay olur."

Namaz kılmazsak, kabirde ilk başımıza gelecek azap ondan olacak. Orası zor olursa, mahşer de, Sırat da zor olacak. Güneşin tepemize bir mil uzaklığında olduğu, herkesin kendi derdine düşüp annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçtığı mahşer meydanında hâlimiz nice olur? Hele Cehennem azabı bizi korkutmalı değil mi? Bir kibriti yaksak, sadece çöp sönünceye kadar elimizi ateşine tutmaya kalksak, acısına dayanamıyoruz. Yüz derecede kaynayan suya elimizi sokamıyoruz. 200 bin derecelik sıcaklığı olan Cehenneme girmeyi nasıl göze alabiliriz?

Nefsimiz ve çevremiz, "Daha gençsin, yaşlanınca kılarırsın" diyebilir. Ama yaşlanıncaya kadar yaşayacağımıza dâir garantimiz var mı? Kim Azrail'le sözleşme yapmış ki? Diyelim bize özel olarak garanti verildi, 100 sene yaşayacağız. Peki ergenlik çağından itibaren yaptıklarımızın hesabı sorulmayacak mı bize? Allah, "Ey yaşlılar namaz kılın" mı diyor, yoksa "Ey iman edenler namaz kılın" mı diyor? İslâmı yaşamak yaşlıların mı işi? Peygamberimiz, her insanın Allah huzurunda gençliğini nerede geçirdiğinden hesaba çekileceğini buyuruyor. Bu gerçekleri bildiğimiz halde nasıl olur da ezan okunurken ilgisiz kalabiliriz?

Niçin deminki hadiste Peygamberimiz ilk olarak namazı soruyor? çünkü yine o buyuruyor ki, "Kişi ile küfür ve şirk arasında namazın terki vardır." Yüce Nebînin bu sözü, bizi tir tir titretmelidir. Demek ki, namazın terki, küfür ve şirkten önceki aşağı derecedir. Bir basamak aşağısı, küfür ve şirktir. Yani namazı terk eden Allah'ı inkâr ve Ona ortak koşmaya yaklaşmış demektir. Demek ki, namaz küfür ve şirk arasında koskoca bir settir, engeldir.

Rabbimiz bize koskoca bir ömür bağışlamış. Günde 24 saatten birini namaza vermemizi istiyor. O kadar şefkatli ve merhametli ki, 24 saatimizi ibâdetle geçirsek, Onu hakkıyla takdir etmiş olamayacağımız belli olduğu halde, O bizden bir saat istiyor. Acaba kudretli bir zat size 24 altın bağışlasa, sonra onun birini isteyip, "Eğer bunu verirsen bir müddet sonra sana bir çuval altın vereceğim. Vermezsen hapse attıracağım" dese, bu teklifi reddeder miyiz? Asla! Peki namaza nasıl sırt çevirebiliriz?

Belki nefsimiz şöyle diyebilir:

"Bu namaz hiç bitmiyor. Sürekli kıldığımız için usanıyoruz."

Bu sözler nefsimizin bir oyunudur. çünkü, her gün yemek yiyoruz, su içiyoruz, havayı teneffüs ediyoruz. Hiç bıkmıyor muyuz? "Artık yemek yemekten bıktım" diyen bir adam gördünüz mü?" Mümkün değil. çünkü, bunlardan lezzet alıyoruz.

Namazdan da lezzet almıyor muyuz? Her şeyin yaratıcısının huzuruna çıkmak, Ona derdini arz etmek, Ondan yardım dilemek, Onun ihsan ettiği kalp rahatlığına, ruh sükûnetine kavuşmak en büyük lezzet değil midir?

Siz hiç namaz kılıp da, şikâyetçi olan kimse gördünüz mü? "Aman ne kadar yorulduğum, içim sıkıldı, namaz kıldım kötü yollara düştüm" diyen bir tek insan gösterebilir miyiz? Tam aksine, kim namaz kılarırsa rahat ve huzur içindedir. çünkü namaz, akıl, kalp ve ruhumuzun gıdasıdır.

Belki bazı genç kardeşlerimiz şöyle diyeceklerdir:

"Bunları biliyoruz, ama kahrolası nefsimizi ve şeytanımızı bir türlü yenemiyoruz. Ne kadar arzu etsek, içimizde bir isteksizlik var. Hattâ bazen Ramazan'da falan başlıyoruz, bayramdan sonra bırakıyoruz. Yılın birkaç ayında kılıyoruz, sonra terk ediyoruz. Cuma ve bayram namazlarına gidiyoruz, ama vakit namazları olunca başarılı olamıyoruz. Sen bize öyle bir şey söyle ki, namaza bir başlayalım, bir daha hiç bırakmayalım."

Gerçekten beş vakit namaz kılamayan kardeşlerimizin bir kısmının durumu tıpkı söylediğiniz gibi. Hattâ adam dinî tahsil yapmış, Kur'an'ı baştan sona okumuş, yine de namaz kılmakta zorlanabiliyor.

Bunun da çaresi var. Her derdimize devâ olan Kur'an, bunun da yolunu bize göstermiş.

Yalnız şuna inanalım: Hiçbir derdin devâsı sihirli formüllerle bulunmaz. Hiçbir problem bir anda çözülmez.

Diyelim, bir hastalığa yakalandınız. Hemen bir iki tablet yutup kurtulabiliyor muyuz? Bazen yıllarca süren tedâvi, hattâ ameliyat gerekmiyor mu?

âilemizin geçimini sağlamak için parayı nasıl kazanıyoruz? Hiç günde bir-iki saat çalışıp, bir aylık geçimimizi sağlayabiliyor muyuz? Bir öğrenciyi düşünün: Sınıfı geçmesi için bir-iki saat ders çalışması kâfi mi?

İşte bunlar gibi, nefis ve şeytanımızı mağlûp etmek için de, biraz uğraşmamız gerekecek. önemli bir savaşı hiçbir şey yapmadan, yattığımız yerde kazanabilir miyiz?

Namazı isteyerek kılabilmemiz için, önce inancımızın çok güçlü olması gerekir. çünkü inanç temeldir, namaz ve diğer ibâdetler onun üzerine binâ edilir. Taklidî ve zayıf bir îmanı, tahkîkî ve güçlü yapmanın yolu, Kur'an'ın inançla ilgili âyetlerini çok iyi anlamaktır. Bunların tefsirini okuyup îmanımızı güçlendirmek gerekir.

İşte bu hususta Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Risâle-i Nur Külliyyâtını çok okumak gerekir. çünkü bu eserlerde, güçlü bir îman ve tefekkür dersi vardır. Ayrıca namazın önemini anlatan, teşvik eden çok kıymetli bahisler bulunmaktadır.

Bunun için onun yazdığı Sözler isimli kitapta bulunan 4'üncü, 9'uncu, 11'inci ve 21'inci Söz'leri anlayarak okumak büyük fayda sağlar. Ayrıca 6'ncı ve 15'inci Şua'lar önemlidir.

Bu arada nefsimizin namaza engel gösterdiği bahâneleri de boşa çıkarmak gerekir.

Meselâ nefsimiz der ki, "Ben namaz kılmayı tam bilmiyorum, duâların da bir kısmını ezberleyemedim. Böyle namaz kılamam ki.."

Oysa dünya hayatı için o kadar çok şey öğreniyoruz ki, neden ebedî hayatımız için birkaç saatimizi verip, bazı duâları öğrenmiyoruz? Hem dinimiz o kadar kolay ki, sadece Fâtiha, Kevser, İhlâs sûreleriyle Ettahiyyâtü'yü ezberleyen bir kimse, bütün farz namazlarını kılabilir. Zaten diğerlerini öğrenmek de zor değildir. Namazla ilgili konuları hangi mü'minden ricâ etsek bize anlatır. Zaten bu hususta birçok kitap, teyp ve vidyo kaseti vardır. Bilen birisine sormaktan hiç çekinmeyelim. Dünyaya âit her şeyi soruyoruz da, ebedî hayatımızla ilgili bir hususu neden sorup öğrenmeyelim?

Nefsin bir başka bahânesi, "İşlerim çok yoğun, vakit bulamıyorum. İş yerinde izin vermiyorlar. Okulda dersimiz var" gibi hususlardır.

Peki namaz en mühim iş değil mi? Acaba öğle paydosunda, teneffüslerde, dinlenme saatlerinde 5-10 dakika ayırıp namazı kılamaz mıyız? Hem namaz kılmak işlerimizin de rast gitmesine vesile olur. üstelik namazını kılan kimsenin diğer yaptıkları da güzel bir niyetle ibâdet hükmünü alır. "çalışmak da bir ibâdet" sözünü böylece gerçekleşir. Yoksa namaz kılmadan çalışan kimse ibâdet sevâbı almış olmaz. Namazını kılan bir kimse bütün ömrünü ibâdetle geçirmiş olur.

Namaz kılmak geçmiş günahlarımızın affına sebeptir ve bizleri günah işlemekten alıkor. çünkü abdest alan ve namaz kılan kişi kendisini dâima Allah'ın huzurunda hisseder. Onun huzurunda olan kimse, günah işleyebilir mi?

Namaz ölüm korkusuna, günahın mânevî azabına karşı en güzel ilâçtır. Namaz kılan ve günahlardan kaçınan kişi ölümden korkmaz. "Nasıl olsa namazı kılıyorum, günahlardan kaçıyorum. Elbette hatalarım, eksiklerim çoktur. Yaptıklarım yetersizdir. Rabbimin azabından korkarım, ama Onun rahmetini ümit ederim" diye düşünür, rahatlar.

Namaz Allah'ın rahmet kapısını çalmak, Ona el açmaktır. O bize dâvette bulunmuş, hazinesini açmış, "Kulum huzuruma gel, ne istersen iste, vereyim" diyor. Bu çağrıya ilgisiz kalmak akıl kârı mıdır?

Kısacası, namazın hiçbir bahanesi yoktur. ölüm dışında namazın bir mâzereti olamaz. Hastalıkta, yolculukta, sıkıntılı anlarda bile namaz kılınır. Sadece bazı hafifletici kolaylıklar vardır ki, onlar ilmi hal kitaplarında yazılıdır.

Eğer namaz kılmıyorsanız, bugünden tezi yok, "Yâ Allah, yâ Bismillâh" deyip namaza başlayın. Kararlı bir şekilde sürdürmeye çalışın. Göreceksiniz, Allah yardım edecek ve başaracaksınız. Zaten beş vakit namazı kılıyorsanız, daha fazla ehemmiyet

vermek, hiç kaçırmamak, huzur ve huşû içinde kılmak gerekir.

çünkü, zikrettiğimiz hadiste, îmansız gitmek üzere olan genç hakkında Peygamberimiz (a.s.m.) ilk olarak "Namaz kılar mıydı?" diye sorduğuna göre, îmandan sonra namazdan daha mühim bir ibâdet olamaz.

Hadiste apaçık geçtiğine göre, delikanlının neredeyse îmansız kabre girmesine sebep olacak olan günahı, annesini râzı edememesi idi. Bu husus üzerinde de durmakta fayda var. çünkü, insanların anne ve babalarına en fazla karşı geldiği, onların kalplerini en çok kırdıkları dönem yine "gençlik devresi"dir.

Burada anne ve babaya itaati emreden âyet ve hadislerden birkaçını alalım.

Rabbimiz, Kur'an-ı Kerimde meâlen şöyle buyurur:

"Rabbin şunu da emretti: Ondan başkasına ibâdet etmeyin; anne ve babaya da iyilikte bulunun. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına erişecek olursa, onlara sakın 'öf' bile deme, onları azarlama, onlara güzel söz söyle. Onlara merhamet ve tevâzu kanadını ger ve de ki: 'Ey Rabbim, nasıl onlar beni küçükken besleyip büyüttülerse, Sen de onlara öylece merhamet buyur.'" (İsrâ: 23-24)

Yine şu iki âyet meâli de meselenin ne derece ehemmiyetli olduğunu göstermektedir:

"Biz insana anne ve babasına iyilik etmesini emrettik. Annesi onu zaaftan zaafa düşerek taşıdı. Sütten kesilmesi de iki yıl sürdü. Bana, anne ve babana şükret; dönüşün ancak Banadır, dedik." (Lokman: 14)

"İnsana Biz, anne ve babasına iyilik etmeyi emrettik. Annesi onu zahmetle taşıdı, zahmetle doğurdu." (Ahkâf: 15)

Peygamber Efendimiz (a.s.m.), anne ve babaya isyan etmeyi, en büyük günahlardan biri olarak saymıştır.

Yüce Nebî (a.s.m.), "Anne ve babası, yanında ihtiyarladığı halde onları râzı ederek Cennete giremeyen kimsenin burnu yere sürtülsün" (Tirmizî, Daavât: 100) buyurmuştur.

Birisi, Peygamberimize (a.s.m.) gelerek, "kime iyilik edeceğini" sormuştu. O da, "Annene, sonra annene, sonra annene, sonra babana, daha sonra da sırasıyla yakınlarına" demiştir.

"Anne babaya itaat nafîle ibâdetten daha hayırlıdır." (Müslim, Sıla: 2) "Babanın duâsı kabul makamına ulaşır." (İbn-i Mâce, Kitâbüdduâ: 1) meâlindeki hadisler de ibretlidir.

Dinimizde başta anne ve baba olmak üzere diğer akrabalara iyilik etmek, onlarla yardımlaşmak çok önemlidir. Nitekim "Sıla-i rahmetmeyen (yakınlarıyla ilişkiyi kesen) kimse Cennete giremez" (Ebû Dâvud-Müslim) meâlindeki hadîs, konunun

dehşetini anlatmaktadır.

İnsanlarla iyi ilişkiler konusuna girmişken gençleri yakından ilgilendiren şu hadîsi de zikrederim:

"Cebrail bana komşuyu o derece tavsiyede bulundu ki, onu bana mirasçı yapacak sandım." (Müslim, Birr: 42)

"İmanısız gitmek üzere olan gencin" anlatıldığı hadîsin bir başka rivayetinde annenin oğlu için, "Eşini benden üstün tutardı" ve "Eve gelince önce eşinin odasına giderdi" dediği belirtiliyor.

İşte burada gözlerimizin dolmaması mümkün mü? Göz pınarımızın akmasına imkân var mı?

Demek anne kalbi bu. çocuğuna her şeyini fedâ eden anne, böyle bir muâmeleye dayanamıyor. Kendisine birinci sınıf muâmele istiyor, öncelik istiyor.

Her genç, herkes eşini sever. Ancak öncelik hakkını anneye vermek gerekiyor. Her şeye rağmen onları râzı etmek zorundayız. Haksız da olsa onu kırmaya hakkımız yok.

çünkü onlar bize hayatını vermiş ve her an canını bağışlamaya hazır. Anne ve babanın her vesileyle gönlünü almak, kırmışsak kapılarında köle olup yalvarmak, ayağını öpmek gerekiyor. Eğer âhirete irtihal etmişse, Allah'tan af dileyip, onlar adına bol bol iyilik yapmalıyız.

Ebedî îman dâvâsını kaybetmenin yanında, anne ve babamızı kırmaya vesile olan ufak tefek şeylerin hiçbir değeri olabilir mi?

Burada bizi sorumluluk duygusuyla yakıp kavuracak, bizi deli divâne edecek, beynimizi zonklatacak bir husus vardır:

Hadisteki genç, bir sahabîdir. İnsanlığın yıldızları ve peygamberlerden sonra en üstünleri olan sahabîler hakkındaki tüm övgülere mazhardır. Beş vakit namazını kılmaktadır. Buna rağmen, "tehlike sınırı"ndadır. Annesini râzı edemediği için uçurumun kenarına kadar gelmiş, ancak âlemlere rahmet olan Peygamberimiz (a.s.m.) sayesinde kurtulmuştur.

Bu çetin imtihana herkes gibi sahabîler de muhataptır, bizler de muhatabız. çok dikkatli, çok gayretli olmak zorundayız.

Rabbimiz tüm gençleri, namazını dosdoğru kılan ve anne babasının rızâsını kazananlardan eylesin.